

JUSTICIA SOCIAL

Núm. 92 - Any III - Epoca III

Barcelona, 8 d'abril de 1933

Número solt: 15 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

La nota de les minories republicanes d'oposició

Dos camins

La nota de les minories republicanes antigovernamentals és el fet més greu que s'ha produït en la política de la República des de la seva proclamació. Es lamentem que la Premsa republicana catalana — a jutjar pels escassíssims comentaris que ha dedicat a la nota — no hagi vist això.

La nota és una declaració de guerra a l'únic Govern parlamentàriament possible que avui regeix la vida espanyola. No la signa Sanjurjo ni Durruti, aquesta vegada. La signen Lerroux — no faltava més! — Maura, Franchy Roca, Castrillo, Botella Asensi. La signen republicans.

Contra els possibles perills d'un aixecament militar, d'una insurrecció anarquista, d'una reacció clerical o monàrquica, la República estava preparada i disposada, amb més o menys fortuna, a imposar la legalitat. Contra el que no podia estar preparada la República és contra l'aixecament dels mateixos republicans, contra la guerra suïcida d'un sector republicà llançat a la conquesta d'un Poder que normalment, amb majoria de vots, no pot obtenir.

Aquesta és l'extremada transcendència de la nota de les minories republicanes d'oposició. Apunta a la mateixa entranya del règim. Neutralitza la força essencial de la legalitat actual, que radicava en el Parlament. Impossibilita la solució democràtica de la Revolució. Talla amb tota possibilitat de governar normalment, amb vots. Posa el Govern de la República en situació — una vegada aprovat el projecte de Llei de Garanties Constitucionals, que és la fita que concedeixen les oposicions — d'abandonar el Poder... o de prescindir de les oposicions i defensar, en el terreny que les circumstàncies imposin, l'esperit de la Revolució d'abril.

El lerrouxisme — naturalment! — és el primer signant de la nota. Quan ja no hi han valgut discursos a Saragossa, ni tèrboles empentes a Sanjurjo perquè es llancés al carrer, ni inqualificables contubernis ferroviaris, ni obstrucció, ni campanyes parlamentàries de Casas Viejas, el lerrouxisme encapçala ara aquesta nota de declaració de guerra. Segueixen després, en una barreja absurda, absolutament indigna d'homes amb un sentit de responsabilitat i amb la pretensió de presidir un Govern espanyol, Maura, Castrillo, Botella Asensi, Franchy Roca. Dretes, esquerres, federals, unitaristes. S'aspira a governar. Es parla de l'«opinió pública». Es llancen insídies, es calumnia, s'arrossegueu odis petits de persona i mesquines apetències de dietes. En nom de tot això, un sector republicà exigeix el Poder, i es disposa a fer impossible la vida parlamentària a l'únic Govern que té una personalitat, que obeeix a un programa i que pot seguir una norma recolzada en una majoria i en una actuació honesta, intel·ligent i clara.

Posicions a adoptar davant la nota? Només dues: o lliurar el Poder a mans del lerrouxisme i dels seus pobres comparses, que és tant com liquidar la Revolució espanyola, o prescindir-ne i seguir governant. Per a un Govern conscient de la seva responsabilitat històrica, de la seva missió i del seu deure, la tria no pot ésser difícil. Baldament s'hagi de prescindir de tot, el Govern republicà-socialista no pot lliurar la República a la traïció i a la irresponsabilitat dels seus enemics republicans. Contra un general, la qüestió es resol en un simple problema de guàrdies d'assalt. Contra els vivedors de la política el problema és més greu, perquè, com en el cas present, afecta les essències democràtiques i parlamentàries del règim. I aquí som. O donar la República a Lerroux perquè se la vengui com no importa quina torreta del Tibidabo, o defensar la República de tots els seus enemics. I o la República no és res, i no ens importa els camins que hagi de seguir, o la República no pot ésser altra cosa que l'esperit i els programes de la Revolució d'abril. I per defensar aquest esperit i aquest programa han d'ésser bons tots els procediments. Absolutament tots. Adhuc el de començar a pensar que els vells principis del liberalisme tradicional han entrat en una crisi potser definitiva...

JOSEP. M. MASSIP

Una actitud incomprendible del Patronat Escolar de Barcelona

L'actitud d'un Ajuntament com el de Barcelona, de majoria esquerrana, davant el fet dels llibres confessionals portats a les escoles del «Patronat Escolar» és realment incomprendible.

Primer, nosaltres creïem que els regidors no n'estaven assabentats, que havia estat una sorpresa al seu esquerrisme i al seu republicanisme, però ara ens arribaran a fer creure que la nova adquisició d'aquests llibres il·legals i antipedagògics ha estat feta sota llur conformitat.

Davant d'aquesta irregularitat no cal sinó preguntar als components de la Comissió de Cultura i del Patronat Escolar de l'Ajuntament de Barcelona: «Hi ha cap raó d'ordre legal que impedeixi retirar aquests llibres confessionals de les escoles? Llavors, per què no es retiren?»

«Hi ha cap raó d'ordre pedagògic o d'ordre moral en defensa dels infants que sigui superior a l'estat legal, que impedeixi retirar aquests llibres? Llavors, per què no es retiren?»

Aleshores, si no hi ha cap raó d'ordre legal, ni d'ordre pedagògic, ¿com justificar aquesta actitud?»

«Serà que la Comissió de Cultura i el Patronat Escolar de l'Ajuntament de Barcelona es proposen boicotejar l'esperit laic de la República?»

Aquest número conté en suplement la «Crònica Parlamentària de la U. S. C.»

II Congrés General de la U. S. C.

Les Seccions de la U. S. C. són convocades al II Congrés General de la U. S. C., que tindrà lloc a Barcelona, els dies 14, 15 i 16 d'abril, per tractar el següent

ORDRE DEL DIA

- I. Validament de credencials.
- II. Reglament de Discussió.
- III. Constitució del Congrés.
- IV. Informe de Comitè Executiu.
- V. Informe del Grup parlamentari constituent.
- VI. Informe del Grup parlamentari català.
- VII. Informe de l'ex-Conseller d'Economia i Treball.
- VIII. Ponència Sindical.
- IX. Ponència Municipal.
- X. Ponència Cooperativa.
- XI. Ponència Cultural.
- XII. JUSTÍCIA SOCIAL, diari.
- XIII. Projecte d'unificació del Socialisme a Catalunya.
- XIV. Proposicions.

A cada Secció li correspon un delegat per dret propi i un altre per cada 25 cotitzants o fracció de 25.

Les proposicions han d'ésser tramesses al C. E., el més tard, el 3 d'abril.

Secretari General.
Joan Comorera

Molt Important

Les Seccions de la U. S. C. són pregades a remetre per tot el dia 12 d'aquest mes, a la Secretaria General del Partit, la relació dels delegats que estatutàriament hagin elegit, així com les proposicions que presentin al Congrés.

Seccions i Delegats

Les Seccions que estatutàriament poden prendre part en el II Congrés General de la U. S. C., amb el nombre de delegats que s'esmenten, són les següents:

BARCELONA-CIUTAT

SECCIONS	DELEGATS
Barcelona Vella	5
Poble Sec	4
Sant Gervasi - Sarrià	3
Dreta Eixample	4
Esquerra Eixample	6
Sans	4
Gràcia	9
Sant Martí	3
Horta	2
Sant Andreu	3
Ciutadella	2
Poble Nou	3
Total Barcelona - Ciutat	48

COMARQUES

SECCIONS	DELEGATS
Alella	3
Alcorraç	2
Arenys de Munt	2
Agramunt	3
Almacelles	2
Aldoher	2
Badalona	5
Balsareny	2
Banyoles	4
Bisbal del Penedès	4
Borges Blanques	2
Bítem	2
Bosost	2
Calera	4
Canet de Mar	2
Cervera	2
Ciutadella	2
Cornellà	2
Esplugues	2
Estartit	2

(segueix a la pàg. 4)

Lloc del Congrés:
Sindicat de la Indústria Hotelera
Rambla del Centre, 30
Barcelona

Primera Sessió:
Divendres, dia 14,
a les sis de la tarda

Units guanyarem

Voldríem parlar d'una coincidència en el món socialista internacional per desenvolupar al seu entorn algunes consideracions d'ordre doctrinari i pràctic. Ens referim als dos Congressos Socialistes que gairebé simultàniament resoldran els afers de dos partits molt semblants en llur estructura: la S. F. I. O. S. (Secció francesa de la Internacional Obrera Socialista) i la «Unió Socialista de Catalunya». L'un, el primer esmentat, representant una força d'extraordinària potència, el millor baluard de la democràcia en la veïna República i l'aglutinant natural de les organitzacions Sindicals i Cooperatives més sòlides i eficients. L'altre, el nostre partit, jove i curull de possibilitats, optimista i batallador, futur centre de les activitats proletàries en llurs diferents matissos, blanc segur de la reacció a l'aguait i àdhuc de la burgesia liberal i avançada el dia que aquesta perdi a profit nostre les simpaties i les aportacions obres que encara manté al seu redós.

Els socialistes francesos, en greu crisi interna, en divorci el Partit amb la majoria del seu grup parlamentari, s'han de reunir en Congrés extraordinari els dies 16 i 17 d'abril pròxim. Aquesta potència germana, admiració d'amics i d'adversaris, amb fons arrels als quatre punts de França, influïnt gran nombre de municipalitats de primer ordre, amb cent trenta diputats al Parlament, representant prop de dos milions d'electors, es reuneix en Congrés per deliberar sobre manaments a la disciplina, per cridar a l'ordre els diputats del partit que, després d'entaular negociacions directes amb els radicals-socialistes per tal de participar al Govern, practiquen l'ajut parlamentari a un govern burgès fins a límits inconcebibles.

Els socialistes catalans, fortament agermanats, comptarem en el nostre Congrés les forces guanyades, afermarem amistats velles, n'establirem de noves i al capdavant d'unes deliberacions constants haurem de discutir l'afer més apassionat i més profundament marxista que pugui posar-se damunt la taula: la unió, o més ben dit, la unificació de les forces socialistes de Catalunya.

Es pensant en l'ordre del dia substancial i positiu del nostre Congrés i comparant-lo amb el dels socialistes francesos, que experimentem com una mena de bardsarda, puix que els nostres companys de França, quan tot just havien reconstituït llurs seccions depauperades per una escissió històrica, han de perdre temps i energies — enmig de tants problemes apremiants que els sol·liciten — lluitant contra nous símptomes de divisió causats per infraccions a la disciplina del Partit, és a dir: lluitant contra uns companys que representen nuclis socialistes massa inclinats a prescindir dels acords de la majoria quan aquesta no comparteix llurs punts de mira. Realment, és trist lamentable i dolorós veure com certs Partits socialistes — igual que les persones que han nascut i fet la creixença de faisó natural — ve un dia que paren de créixer i — sempre amb pèrdues sen-

sibles — han de córrer a apuntalar-se de la millor manera que poden quan no es descomponen mortalment, deixant al proletariat en ple desempar i amb un cúmul de desencisos difícilment superable.

Esguardant l'avui, angunieja de pensar en el demà. Quan s'ha conegut l'enfonsament temporal del socialisme abans i després de la guerra, quan hom ha assistit a la caiguda vertical del laborisme, a les claudicacions seriades de la social-democràcia que actualment paga amb sang els errors acumulats durant quinze anys de col·laboració amb la burgesia, quan hom observa l'evolució de partits socialistes com el francès, dividit en col·laboracionistes i anti-col·laboracionistes, en amics i adversaris de la participació al Govern, quan hom reflexiona en els alts i baixos, en els accidents interns, en les reliscades greus, en les desviacions desastroses d'homes i de seccions socialistes, quan s'estudia objectivament la tragèdia del socialisme major d'edat que s'asfixia de plèthora continguda, que frissa de desig governamental, que, infatigat, vol ensenyar a la burgesia la manera de resoldre el problema social *dintre i amb* la societat capitalista, hom es pregunta neguitós: «Quan serà, doncs, que el socialisme practicarà aquells mots d'ordre lluminosos de Marx i d'Engels: «Proletaris de tot el món, uniu-vos!» «L'emancipació dels treballadors serà obra dels treballadors mateixos?»

Al llindar del segon Congrés de la «Unió Socialista de Catalunya», brindem als companys aquestes reflexions acompanyades d'un viu desig de veure realitzats ací els vots més humanament sentits dels dos gegants socialistes.

Que la unió entre nosaltres no es vegi mai trencada ni amenaçada per culpa de les nostres pretensions personals o pel relaxament gradual d'una disciplina lliurement acceptada. Disciplina intel·ligent i severa sense la qual no hi ha unió possible en el camp fèril del socialisme militant.

Que mai no arribem a caure en la niciesia ingènua d'aquells socialistes pedants, fills espirituals de Fourier, d'Owen i de Blanqui, que comencaren treient-se la gorra davant la burgesia i acabaren anant de bracet amb ella per haver — en un moment d'eufòria primària i simplista — fet escarafalls de desmenjat sobre el postulat marxista que un jorn Jaurès definí magistralment en una memorable conferència. Aquesta profecia vulguem-la per nord i rememorem-la tothora: «L'emancipació dels treballadors ha d'ésser obra dels treballadors mateixos.»

CARLES CARQUES

DELEGATS FORANS AL CONGRÉS DE LA U. S. C.

La «Casa Quimet» (Bar-Cervera «La Polsaguera»), HA ORGANITZAT UN SERVEI ESPECIAL DE RESTAURANT A PREUS MODICS PER ALS COMPANYS DELEGATS DE LES SECCIONS FORANES DE LA U. S. C. RONDA UNIVERSITAT, 5. T. 11726

Nota: Als afiliats de la U. S. C. n'els farà un descompte del 10 per 100 mitjançant la presentació del carnet.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Trimestre . . . 2'50 ptes.
Semestre . . . 4'50 "
Any 8'00 "

JUSTICIA SOCIAL

Redacció i Administració:
Portaferriusa, 30, pral.
BARCELONA

II Congrés General de la U. S. C.

(Ve de la pàgina 1)

Esterrí d'Aneu	2
Figueres	5
Fogós de Montclús	2
Girona	4
Granollers	2
Hospitalet	2
Igualada	2
Lavern	2
Lleida	3
La Riva	3
Llorens del Penedès	2
Manresa	3
Mataró	2
Molins de Rei	6
Montgat	4
Montstrol	2
Olot	2
Palautordera	3
Pineda	3
Pla de Cabra	2
Pont d'Armentera	2
Puigcerdà	2
Ripoll	2
Roda	2
Sabadell	3
Sant Carles de la Ràpita	4
Sant Celoni	2
Santa Coloma de Gramanet	2
Santa Coloma de Farnès	4
Sant Iscle	2
Santa Maria de Corcó	6
Sant Pol de Mar	2
Sudanell	2
Sort	2
Tarragona	2
Tortosa	2
Tordera	2
Torregròssa	2
Jesús i Maria	2
Valls	3

Total de delegats de les Comarques... 157

Seccions representades: 73.

Delegats: 205.

Per no estar encara reconegudes pel C. E., o en tràmits finals de constitució, no estaran representades en el II Congrés, les Seccions de: Cabra, Vallmoll, Torroja, Monjos, Montblanc, Falset, Amposta, Terrassa, Sardanyola, Rubí, Martorell, Gavà, Sant Feliu del Llobregat, Llinas, Manlleu, Torelló, Vic, Sant Vicenç de Castellet, Olesa de Montserrat, Sitges, Vendrell, Vilafranca, Vilanova i Geltrú, Sant Quintí de Mediona, Palafròls, Sant Sadurní d'Noya, Calaf, Arbeca, Solsona, Seu d'Urgell, Tremp, Guissona, Balaguer, Arenys de Mar, Vilassar de Dalt, Vilassar de Mar, Masnou, Arbúcies, Salt, Llançà, Cadaqués, Sant Feliu de Guixols i Alcanar.

Joventut Socialista de Catalunya

Convocatoria

Els militants de la U. S. C. no majors de 30 anys són convocats a l'Assemblea constitutiva que tindrà lloc el dia 19, a dos quarts de deu del vespre.

Curs d'Alemanys

Dimecres donà començament amb un bon nombre d'inscrits, el curs d'alemany a càrrec del camarada Dr. Rudolf Stress, que continuarà donant-se tots els dilluns, dimecres i divendres, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou. Quota mensual: 3 pessetes.

Un magnífic exemple per a la joventut socialista catalana

Els gimnastes obrers txecs

Els «Sòkols» txecs, zovinistes i reaccionaris, que sols esperen la mort de Masaryk per convertir-se en un franc instrument de domini de la burgesia txeca, tenen sortosament una contrapartida gairebé equivalent en la magnífica Unió dels Gimnastes Obrers txecs, fundada i creada per tal de donar al socialisme un instrument poderós de cultura i de lluita. Inspirada en els principis universals de Miroslav Tyrs, els G. O. T. han aconseguit reunir durant els trenta sis anys de la seva existència la part més considerable i més sana de l'obrerisme txec i avui són, a la Txecoslovàquia voltada de dictadures, la més ferma defensa dels principis republicans i socialistes. La informació que segueix ens ha estat facilitada pel camarada i amic V a v e r k a de Praga, activíssim dirigent dels G. O. T.

Txecoslovàquia és un dels països on la idea de l'educació física ha trobat en la massa del poble el terreny més fecund. Segons les estadístiques, per cada deu habitants hi ha un membre de societats esportives o gimnàstiques. En els medis obrers, sis federacions gimnàstiques i esportives propaguen aquesta idea. Entre aquestes organitzacions la Unió de Gimnastes Obrers Txecoslovacs ocupa el primer lloc. En les seves gegantines rengleres reuneix el proletariat de les regions txeces, eslovaques i d'una part de la Rússia subcarpàtica.

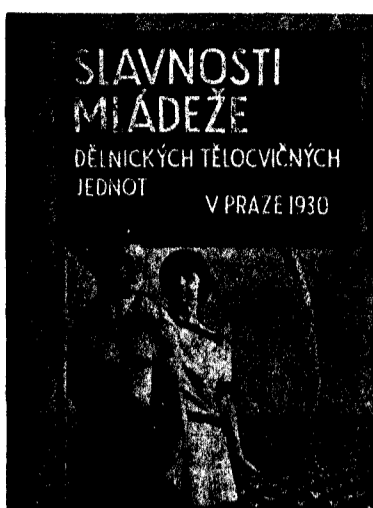
El moviment dels Gimnastes Obrers Txecoslovacs (D. T. J.), remunta vers 1897. Fou en aquesta època que foren fundades nombroses organitzacions obreres que guanyaren el poble al socialisme internacional. Aquests esforços foren ajudats pel fet que els obrers txecoslovacs havien obtingut, per primera vegada, alguns llocs en el Parlament austriac.

El senyal per a la fundació de societats gimnàstiques obreres fou la provocació de la societat de gimnàstica burgesa «Sòkols», en decidir l'expulsió dels socis que havien votat les candidatures socialistes.

La primera societat gimnàstica obrera fou fundada a Praga, en 1897, alhora que nombroses organitzacions polítiques i professionals i que l'Acadèmia Obrera. A Moràvia ja existien des de 1894 alguns agrupaments gimnàstics obrers, creats sobre una base molt llitura, però llur activitat no anava més enllà dels encontorns més immediats.

No cal dir que un moviment que ensenya els seus adherents a combatre totes les opressions ha hagut de lluitar, en els seus començaments, contra nombroses persecucions de la classe governant; però això sols li servi per sortir-ne engrandit i enrobustit.

En 1903 les societats dels Gimnastes Obrers Txecoslovacs, reunits per primera vegada en Congrés federal, constituïren la Unió de Gimnastes Obrers Txecoslovacs. En aquesta època el moviment comptava amb trenta grups i 2.000 adherits. En 1905, aparegué el primer número del butlletí oficial de la Unió «Telocvny ruch» (Moviment gimnàstic). Mensual al començament, de 1908 ençà apareix quinzenalment, actualment amb un tiratge de 18.000

Cartel·la de la III Olimpíada Obrera Txeca, a Praga, 1930

exemplars. La Unió edita mensualment per als seus instructors, de 1908 ençà, la «Revista dels instructors»; per als adolescents un butlletí: «La nostra joventut»; i per als educadors «L'Educador». Aquests dos darrers periòdics sols començaren a aparèixer després del cop d'Estat de 1918. En conjunt, la Unió publica cinc butlletins departamentals, amb un tiratge total mensual de 100.000 exemplars.

L'organització de la Unió està dividida en 12 departaments i 45 districtes, ultra un departament en la República austriaca que comprèn 18 grups i més de 2.000 adherits. A Alemanya, als Estats Units (Cleveland) i a França, existeixen també importants grups gimnàstics obrers txecs.

La Unió està dirigida per un Comitè Central de 16 membres, amb dos Comitès, un per als afers tècnics — Comitè tècnic, dividit en Secció d'homes i secció de dones — i l'altre, encarregat de l'educació moral — Comitè d'Educadors —. Un comitè especial s'ocupa de l'educació per escoltes (boys scouts) segons les directives de Thompson-Delton.

La Unió dels G. O. T. havia adoptat per a la gimnàstica els mètodes de Miroslav Tyrs, fundadors dels «Sòkols». El sistema Tyrs, tot deixant als individus la possibilitat de concórrer, posa l'educació física de les masses ben per damunt de les exigències individuals, persegueix principalment finalitats higièniques i estètiques. Així, en la Unió G. O. T., la gimnàstica i els esports, aquests darrers introduïts en la Unió en els darrers anys i comprènent, ultra el futbol i la boxa, totes les formes d'exercici físic, representen des del punt de vista socialista, una direcció absolutament justa.

En 1913 la Unió G. O. T. comptava 540 grups amb prop de 30.000 membres. Després del cop d'Estat de 1918 la Unió reunia, segons les estadístiques de 1919, 1.088 grups amb 150.000 adherits. En 1920, els 1.560 grups comptaven 220.000 adherits, dels quals 100.000 adults dels dos sexes, 30.000 adolescents i 90.000 infants.

En 1921, els partidaris del bolxevisme començaren llur obra de destrucció i aconseguiren arrossegar una

part dels gimnastes per a llurs finalitats polítiques i es produí una escissió. Aquest fou el primer cas a Europa d'una ruptura semblant en el moviment esportiu obrer, que causà al proletariat pèrdues de les quals li ha costat molt de temps a refer-se.

Però la Unió G. O. T. es referí ràpidament; a fi de 1921 agrupava ja a l'entorn del seu vell programa 750 societats amb 95.000 adherits. A fi de 1922, 850 societats; en 1925, ja 100 societats amb 100.000, dels quals 51.000 adults, 16.000 adolescents i 33.000 infants, i en 1930, 1.220 societats amb 136.977 socis.

L'activitat gimnàstica ha aconseguit registrar una assistència mitjana diària de 41.000 persones. Les estadístiques anuals registren per terme mig, per any: 250 exhibicions públiques, 1.700 excursions, 280 vetllades públiques de gimnàstica. Els grups d'instructors compten 4.285 homes i 1.784 dones. Cal constatar que els grups de dones són dirigits per dones instructores i per comitès d'instructors independents. La Unió organitza cada any nombrosos cursos d'instructors en els districtes, i els departaments i cursos superiors a l'estatge central de la Unió, que duren d'una a quatre setmanes.

Les seccions dels Boys-scouts tenen per missió educar la joventut, els dies de festa, lluny de l'aire corromput de la ciutat, a l'atmosfera pura dels boscos i d'actuar sobre ella per mitjà d'exercicis físics i d'una educació moral conscient, en el sentit de les idees socialistes.

L'educació física en els grups és completada per una educació intel·lectual i moral sistemàtica, per tal de desvetllar en l'ànim del jove esportiu la consciència de la seva classe i fer germinar en ell un concepte socialista del món.

La I Olimpíada Obrera Txeca, en 1921, a Praga, fou la més gran manifestació de l'educació física que mai s'havia registrat en el món obrer. 35.000 gimnastes i 100.000 espectadors hi prengueren part.

En els anys següents, la Unió G. O. T. registra, entre els seus fets més importants, diverses expedicions a l'estranger: Bèlgica (1921 a Seraing; 1924 a Gant), París, 1922; Leipzig, 1922; Zúrich, 1923; Viena, 1926; Brusel·les, Lilla, Nuremberg, Aarhan, Helsingfors, Riga, etc. Als primers Jocs Olímpics Obrers Internacionals de Francfort-sobre-el-Main, la Unió G. O. T. envia 550 participants. Ultra això, a demanda dels obrers esportius letons, la Unió G. O. T. ha delegat a Riga un instructor per a organitzar dos cursos de gimnàstica per a homes i dones.

L'any 1927, que marcava el trentenari de la funció dels G. O. T., se celebrà a Praga la II Olimpíada obrera txeca, que tingué lloc a l'estadi que els G. O. T. hagueren de construir-se expressament, en una de les belles colines que dominen Praga, no lluny del camp de futbol del «Slavia». Aquesta segona Olimpíada reüní més de 32.000 gimnastes obrers, sense comptar les delegacions estrangeres, i més de 120.000 espectadors.

La Unió G. O. T. és membre de la Unió Internacional Socialista per a l'Educació Física i l'Esport Obrer (Internacional de Luzerna).

Subscripció pro engrandiment de JUSTICIA SOCIAL

Company!

El nostre periòdic necessita el teu ajut constant per tal d'evitar venir el gran període de combat i d'estudi que necessita la classe obrera.

Inscriu-te ràpidament per la quota que abastin els teus mitjans a la SUBSCRIPCIÓ PRO ENGRANDIMENT DE «JUSTICIA SOCIAL», que han iniciat un grup d'amics del nostre diari.

Un periòdic rebel i cínic, com «JUSTICIA SOCIAL», sols pot viure de l'ajut dels seus amics; és imprescindible, doncs, que TU, COMPANYY, et convertixis en un incansable propagador de «JUSTICIA SOCIAL» i que contribuïssis a les seves creixents despeses i al seu millorament a mesura de les teves forces.

COMPANYS, TOTS PER «JUSTICIA SOCIAL»!

NOVES QUOTES MENSUALS

	Ptes.
Viladomat	5'—
Diaz	1'—
Vilalta	0'50
DONATIUS	
Folch (F.)	5'—
Farré (B.)	0'50
X. X.	0'40
«Zeus»	2'—
Societat Obrera de Torroja del Priorat	3'—
Barjau	5'—
Total	15'90

JUSTICIA SOCIAL

CORREU ADMINISTRATIU

	Pessetes
Josep Canadell, de Lleida, Rebut gir	192'40
Gil Vidal, d'Olot. Idem id.	14'40
Magi Vidal, d'Almacelles. Rebut gir	15'—
Gregori Vallbona, de Corcó.	
Rebuda remesa	38'40
Secció de Calella	75'80
Josep M. Cirera	8'—

Penya U. S. C. d'escacs

Demà tindran lloc les següents partides:

Mompel-Capdevila.
Rull-Blanquer.
Ferrés-Virgili.

Essent final de concurs i donat que les partides seran del més gran interès, invitem tots els companys que hi vulguin assistir. Les partides començaran a les quatre en punt de la tarda.

Apropant-se el començament del segon Concurs, advertim tots els companys que vulguin prendre-hi part que poden donar llur nom al company Puig tots els dies de set a dos quarts de nou del vespre, i els dimegnes de quatre a vuit de la tarda.

Trameteu el vostre butlletí d'adhesió a
“LES LLETRES SOCIALISTES“
(NOM PROVISIONAL)
Cooperativa popular de llibreria, papereria i material escolar i científic

En amb domicili a carrer de núm. pis de professió

..... s'adhereix en principi a la Cooperativa de llibreria, papereria i material científic i escolar LES LLETRES SOCIALISTES i declara estar disposat a subscriure (1) parts individuals de 10 pessetes cada una.

..... de de 19.....
(signatura)

(1) Indiqueu el nombre de parts que voleu subscriure.

Acción Cooperatista
Organ de la Federació de Cooperatives de Catalunya

S'ocupa dels problemes del progrés de la Cooperació a la nostra terra i als altres països i en general de tots els sistemes econòmics que tendeixen a la col·lectivització de la riquesa nacional.

És, doncs, un document indispensable d'estudi i informació per a tots aquells que s'interessin pels problemes del Socialisme.

SUBSCRIVIU-VOS A

Acción Cooperatista
Redacció i Administració:
Aurora, 11 bis - BARCELONA

Per a guarir la TOS preneu
L'AIXAROP POLIBALSAMIC “GIOL”
aprovat i recomenat pels principals Doctors.
Es ven a Ptes. 4,05 el flascó en totes les apotecaries

Bar Cerveseria “La Polsaguera”
“Casa Quimet”
Menjars casolans esplèndidament servits a preus sumament econòmics. Excel·lent degustació de cervesa amb les seves corresponents tapes. ESMERAT servei en tota mena d'aperitius, licors, café, xocolata, etc. Estació i sala d'espera de la línia d'Autocars de Martorell “La Polsaguera”

NOTA: Als afiliats de la U. S. C. se'ls farà un descompte del 10 %, mitjançant la presentació del carnet.

Cooperativa Obrera d'Arts Gràfiques - Rosselló, 84 - Telèfon 35490

tema de pagament dels deutes de guerra per Alemanya, primer en espècies i després en or? ¿Tot això ho hem fet nosaltres, els socialistes? Del desequilibri fantàstic dels pressupostos de tots els països capitalistes del món que estan carregats de deutes, no ja per la guerra passada, sinó de deutes per a la nova guerra que s'està preparant, per a sostenir la maquinària militar en tots els països, en tenim també nosaltres la culpa? Quan és evident que a tot arreu, allà on hi ha un home que es diu i es sent socialista, justament és aquest home el que s'oposa d'una manera franca i valenta a aquesta bogeria dels armaments que ens ha de portar fatalment a una nova guerra...

El senyor VALLS I TAVERNER: I el militarisme soviètic?

Company COMORERA: Val més aquell que el vostre. El fet evident és, doncs, que a tot arreu allà on surt un socialista, un home que se sent socialista, allà s'escolta l'única i autèntica veu de pau, no tan sols contra els armaments, sinó donant també les solucions positives per a resoldre totes les enormes dificultats que ens ha deixat la guerra, aquell crim capitalista, i la postguerra, que és una sèrie també de crims capitalistes.

¿Com parlar, doncs, sincerament i honestament, i amb coneixement de causa del fracàs del socialisme? Evidentment, senyors diputats, alguna cosa ha fracassat; ha fracassat, no la ideologia, no el sistema, han fracassat uns homes, de vegades ha fracassat una tàctica; han fracassat els homes d'esperit filantròpic que creien que al cor de la burgesia hi havia sentiments humans, i ha fracassat la tàctica — conseqüència natural d'aquesta apreciació dels sentiments aliens —, de col·laboració. Això sí que ha fracassat completament, però ¿vol dir que ha fracassat el socialisme, que ha fracassat la ideologia? Absolutament no, no vol dir això; vol dir que els homes que militen en el moviment internacional socialista i proletari tindran l'obligació de no oblidar les lliçons de la història i de no creure mai més que en el cor de la burgesia hi hagin sentiments humans, i que la lluita ha de seguir d'una manera implacable fins l'extermini total de la burgesia. És aquesta la lliçó històrica dels fets; no és el fracàs de la ideologia, és el fracàs d'una tàctica filantròpica, ineluctable, perquè, evidentment, el capitalisme no pot tenir al cor sentiments humans, car és la cosa més inhumana que ha creat la civilització.

Han fracassat els homes — deia el senyor Ventosa i Calvall parlant ahir de MacDonald —, i què vol dir això? Abans de MacDonald n'hi ha hagut d'altres. Hi ha hagut Mussolini, que ha estat socialista; hi ha hagut En Briand, que fou socialista, i Millebrand, que ha estat socialista. No hem de parlar, doncs, de MacDonald, que era socialista i ara no ho és. ¿Es que les idees estan vinculades a la conseqüència d'uns quants homes? ¿Es que les idees no són superiors sempre i sobreviuen a les misèries i a les debilitats dels propis homes?

Si fos així, què seria avui de Catalunya? ¿On estaria la idea catalana de reintegració de la personalitat de Catalunya, del recobriment històric de Catalunya que avui nosaltres tenim entre les mans i estem estructurant? ¿On seria tot això? Perquè vosaltres ja sabeu que la idea catalana ha estat traïda moltes vegades, i no per un home, ni per dos homes, sinó per tota una organització política que volia ésser la monopolitzadora, justament, del sentiment de catalanitat. I, malgrat d'aquestes traïcions, la idea catalana s'ha mantingut perquè era una cosa consubstancial. I hem arribat a la conclusió d'avui, a desgrat d'aquelles traïcions. ¿Què té que veure tot això amb la fermesa de la idea i amb la justícia del sistema socialista? ¿Què hi té a veure el fet que alguns homes, en el llarg camí de la seva vida, es venguin? Això no prova res més que la misèria de certs homes, i prova, pel contrari, la bondat extraordinària d'una ideologia que, malgrat els fracassos d'uns dels seus líders, segueix endavant amb més empenya que mai.

El socialisme tant no ha fracassat, que avui tot el món està saturat d'ideologia socialista. Si vosaltres veieu, no ja els Governos

que han respectat les formes democràtiques burgeses, si vosaltres examineu els països sotmesos a una dictadura de classe burgesa, com Itàlia i com Alemanya i com Hongria i com Polònia o qualsevol altra de la mateixa espècie, veureu com allí mateix, fins on hi ha tirania capitalista, els tirans al servei del capitalisme han de venir a cercar en el camp socialista idees i sentiments per a tenir al seu entorn una massa. Vegeu a Itàlia, què fa Mussolini? ¿Es que Mussolini a Itàlia ha retornat als principis i a les lleis clàssiques del capitalisme? N'està més lluny que mai. I veieu com a Itàlia, Mussolini, malgrat potser d'ell mateix, i malgrat dels interessos de la gent que el segueix, està construint coses que no tindrien explicació possible si no es basessin en els principis socialistes. Veieu el que ha fet darrerament amb les empreses d'a navegació. Hi havia a Itàlia, com a tot arreu, una quantitat extraordinària de grans i de petites empreses navileres que perdien llurs diners i s'arruinaven totes simultàniament, i fou Mussolini, per Decret d'Estat, dictatorialment, que obligà a la fusió de totes aquestes empreses, fent-ne una sola, «Itàlia», que avui recorre les mars del món. És això el capitalisme clàssic? ¿Es que això seria possible si no fos una conseqüència obligada de les teories socialistes que stan recurrent tot el món i que encara que no es vulgui pertorben la mentalitat dels homes que estan al servei de la classe capitalista?

I vegeu Alemanya; malgrat Hitler i les camises que el segueixin, Alemanya tornarà al capitalisme clàssic? Ni volent-ho, ho aconseguiria, car el socialisme és per a tots la vida que s'imposa i el capitalisme el cos mort e. i procés de desintegració total!...

¿On són els principis clàssics del capitalisme? ¿Què queda ja de les lleis naturals i immutables del capitalisme? Contra la llei d'oferta i demanda, tenim els trusts i els cartels. Contra la llei de lliure competència, ha sorgit el nacionalisme econòmic que ha transformat tota la terra en una cosa anti-econòmica de compartiments estancos. I del famós «laissez faire, laissez passer», ¿què en queda avui ja? Perquè avui ja hi ha contra això l'economia dirigida. Del capitalisme clàssic, no en queda res. ¿Es que s'hi pot tornar? Tampoc. Perquè joestic ben segur que si els senyors de la Lliga Regionalista poguessin tornar a llur domini d'abans, no farien pas cap esforç per a valoritzar aquí les lleis i els principis del capitalisme tradicional, perquè mai no hi han estat fidels, mai no els han escoltat.

El senyor TRIES DE BES: Però si fa trenta anys que està passat de moda, senyor Comorera. Es tracta d'economia política de fa trenta anys! (Protestes diverses que duren llarga estona, impossibles de registrar.)

Company COMORERA: Senyor President, jo crec que estic correcte. Jo accepto qualsevol interrupció, però el que no acceptaré mai és una actitud de menyspreu, i això no ho admetré mai ni d'un savi ni d'un catedràtic.

El senyor TRIES DE BES: Però si no sóc ni savi ni catedràtic.

El senyor PRESIDENT: Segueix en l'ús de la paraula el senyor Comorera.

Company COMORERA: Diu el senyor Tries de Bes que joestic parlant del segle passat, i, evidentment, ja ho he dit que estava parlant del segle passat en començar. He parlat del segle passat per demostrar, justament, que el que ha fracassat en el nostre temps, en el segle XX, és el capitalisme, perquè totes aquestes lleis que foren l'origen i base del seu progrés i del seu poder, totes han quedat ja vençudes per les noves modalitats econòmiques i avançades, sobretot, per l'empenya de la ideologia socialista arreu del món.

El senyor SOL: La propietat privada, no. Company COMORERA: La propietat privada també us la prendrem.

El senyor RIERA: Ara, ara és quan els heu tocat el voraviu. Estic amb vos amb això de la propietat privada.

El senyor TRIES DE BES: N'hi ha d'altres que no ho diuen així. (Protestes diverses.)

El senyor PRESIDENT: Segueix en l'ús de la paraula el senyor Comorera.

Company COMORERA: Venir a parlar avui, senyors diputats, del fracàs del socia-

lisme quan davant dels ulls de tots nosaltres hi ha l'exemple nord-americà, és d'una audàcia que jo no m'atreveixo a qualificar. Recordeu que fa dos anys o tres, abans que la crisi actual fos tan forta, tothom deia: «Règim socialista, mireu Rússia», i «Règim capitalista, mireu Nord-Amèrica». Ho repetien sempre, perquè creien que Nord-Amèrica era el paradís del capitalisme, aquella famosa terra de les societats anònimes que, al llarg dels anys, tindrien la virtut de transformar en capitalistes tots els obrers. I l'única virtut que ha quedat evidenciada és que, en un moment donat, tots els obrers que tenien títols d'unes fàbriques han quedat arruïnats, perquè una de les lleis més clàssiques del capitalisme nacional i internacional és apropiari-se d'una manera sistemàtica dels estalvis de la gent que li confia els seus diners. Quelcom en sabeu d'això vosaltres (adreçant-se als senyors de la Lliga Catalana), que teniu sobre la consciència el Banc de Barcelona, el Banc de Terrassa i el Banc de Catalunya, si voleu. (Protestes de la Lliga Catalana.)

El senyor TRIES DE BES: Aquí no hi ha més bancs que el banc roig.

Company COMORERA: Ens estranya molt que es vingui ara aquí a parlar dels fracassos del socialisme, quan tot justament tenim davant dels ulls l'exemple catastròfic de Nord-Amèrica. Això és d'una audàcia que jo no vull qualificar. ¿Què passa a Nord-Amèrica, en el paradís capitalista que abans era l'espill del món capitalista?

El senyor VALLS I TAVERNER: I comunista.

Company COMORERA: Del món capitalista.

El senyor VALLS I TAVERNER: I comunista.

Company FRONJOSA: S'haurà de confessar d'això! (Rialles.)

Company COMORERA: A Nord-Amèrica, i: bancarrota del sistema capitalista és integral. D'allà no pot dir-se, com a vegades es vol dir parlant d'Europa, que la responsabilitat mediata del desastre financer i econòmic d'un país és la conseqüència de l'acció, de la influència política i governamental del socialisme, per la raó que a Nord-Amèrica no hi ha hagut moviment polític socialista encara; perquè a Nord-Amèrica, país d'anticristians, com vosaltres (diu això adreçant-se als escons de la Lliga Catalana) allí a Nord-Amèrica no s'ha permès l'acció política de classes fins al punt que en el mateix Estat de Nova York, quan el poble elegí representants socialistes, el Parlament no admet aquests com a diputats alegant que no poden jurar la Constitució d'una manera sincera. A Nord-Amèrica no hi ha hagut acció intensa, ni directa ni indirecta del moviment polític socialista internacional: i, en canvi, Nord-Amèrica és en l'actualitat el país més enfonsat per la crisi capitalista internacional, i les seves finances es caracteritzen pels grans cracs de les poderoses organitzacions financeres i per la quantitat immensa de milions de persones que han estat estafades de la manera més iníqua pel sistema capitalista nord-americà.

¿Com parlar del fracàs del socialisme en aquests mateixos moments en què justament les fórmules socialistes són les úniques que obren una porta a possibles solucions en les hores difícils que estem vivint? Si Europa ha de sortir del marasme actual, haurà d'ésser a base de les fórmules que la Internacional Socialista ve aprofitant cada vegada que es reuneix, com el retorn al patró or, com la moneda internacional, com la condonació universal dels deutes de guerra, com la regulació i distribució de la producció a tot arreu en forma que estigui més d'acord amb les capacitats del consum, revisió dels deutes de reconstrucció industrial i de les tarifes duaneres. ¿I com parlar del fracàs del socialisme, quan veiem com el capitalisme per a defensar-se està destruint immenses riqueses no certament ni precisament per amor a la humanitat, sinó per l'egoisme dels seus membres més qualificats? Quan hi ha trenta milions d'homes que passen una vida difícil, mancats d'elements materials per sustentarse, què fa el capitalisme per a sortir en defensa d'aquesta part de la humanitat? Prou és sabut: a Nord-Amèrica, proposant-se i portant-se a la pràctica el que els camps

bladers nord-americans se'ls inoculi una malaltia perquè no hi hagi collita de blat, al Brasil, destruint milions i milions de sacs de cafè, i el sucre a Cuba i a Filipines; a l'Argentina, fent que el blat i el morenc serveixin de combustible per a les locomotores del país. I en totes les parts del món, practicant-se una destrucció sistemàtica criminal i monstruosa de la riquesa que el treball produeix, mentre que una part considerable de la humanitat pateix misèria i dolors, i mentre estem damunt de la gran catàstrofe de la gent que odia i no té altra perspectiva que l'odi.

El senyor VALLS I TAVERNER: Així, els iankis som nosaltres.

Company COMORERA: Però vosaltres no voleu veure ni reconèixer més que l'aspecte polític del socialisme i voleu desconèixer d'una manera sistemàtica el seu aspecte econòmic. I aquest aspecte econòmic del socialisme es veu a tot arreu del món, i especialment a Europa, tota vegada que davant del fracàs del sistema i de les organitzacions capitalistes, tan sols es mantenen d'una manera ferma i sòlida les organitzacions autènticament econòmiques del proletariat. I així veiem com a Anglaterra mentre s'arruïnen la gran indústria i el comerç, es manté poderós el moviment cooperatiu de consum, de producció i de crèdit. I a Alemanya igual. I sobretot, tenim l'exemple d'aquests admirables països del nord d'Europa que estan pràcticament organitzats en cooperatives i que pràcticament estan realitzant el socialisme. Evidentment que aquest aspecte econòmic del moviment socialista internacional no pot interessar amb gust als senyors que defensen el capitalisme, perquè en aquest terreny econòmic del socialisme ells trobarien la seva mort.

Tenim interès a parlar-vos d'un cas concret, que demostra el valor immens d'aquesta acció cooperativa, que és la manifestació pràctica del socialisme internacional. A aquest efecte us volem parlar de la fàbrica cooperativa de bombetes elèctriques que es va constituir en el nord d'Europa contra el trust capitalista de bombetes elèctriques. Tots vosaltres sabeu que hi ha un trust internacional, «Philips-Osram», que ha monopolitzat la producció i el consum de les bombetes elèctriques i que imposa la seva producció per tot arreu en la forma que li convé. Aquesta acció negativa i pertorbadora va arribar als països del nord d'Europa. Però allà hi havien grans organitzacions cooperatives que sortiren en defensa dels treballadors, i davant d'aquest trust capitalista, aquestes organitzacions cooperatives varen organitzar les seves fàbriques cooperatives; el moviment s'inicià a Suïssa i ràpidament s'estengué a Noruega, Dinamarca i Finlàndia, i està corrent-se avui cap a Anglaterra. Així és com els treballadors han sabut lluitar amb l'organització capitalista i eliminar la seva acció pertorbadora.

Un Sr. Diputat: Adéu, Pich!

Company COMORERA: Això vol dir que no tan sols no ha fracassat el socialisme sinó que la nostra ideologia i la nostra tàctica en el terreny econòmic va fent la seva vida, ensinistrant el proletariat a prescindir de l'economia capitalista i preparant-lo per a un dia no molt llunyà, més immediat del que sembla, en el qual s'ha d'estructurar una economia internacional més justa i humana.

¿Es que pot dir-se que ací, a Catalunya, ha fracassat el socialisme? A Catalunya, com el M. Jourdain de Molière, que feia prosa sense saber-ho, s'ha practicat i es practica molt el socialisme, perquè en el fons, no hi ha altra cosa que ideologia i orientacions i tàctica socialista en tot l'immens moviment cooperatiu de consum de Catalunya, en l'organització mutualista i en molts dels sindicats agraris. Aquestes orientacions socialistes de les organitzacions cooperatives van fent el seu camí i desenrotllant la seva empresa. La lluita d'avui és clara i és concreta i serà cada dia més enèrgica. I la prova de què el socialisme no ha fracassat al món és que justament el capitalisme ha de recórrer a l'acció violenta, a l'acció criminal, per a vencer el socialisme, per a aniquillar-lo per procediments innobles i baixos, com avui es fa a Alemanya. Si el socialisme no representés cap força, si el socialisme no fos res

i el seu fracàs fos tan evident, ¿creieu vosaltres que el capitalisme renunciaria a les seves formes democràtiques d'abans i trencaria ell mateix l'instrument que va servir per construir el seu edifici jurídic de privilegis de castes i de classe? Si el socialisme no representés res i el seu fracàs fos tan evident, creieu vosaltres que Mussolini i Hitler apellarien a aquesta acció feixista que estan portant a cap a Itàlia i a Alemanya, respectivament, no amb el propòsit de vencer noblement i lleialment, en lluita cara a cara, amb millors organitzacions i millors principis, lluitant tan sols per a destruir físicament els homes? Els homes solament, car les idees, ni físicament ni d'altra manera es poden destruir. La lluita, doncs, és clara i concreta: Catalunya no pot escapar a aquestes lluites contemporànies nostres i estem ben segurs que en la nostra Catalunya, en la de vosaltres i nostra, es constituirà aquesta nova civilització que ens portarà a una nova organització de la nostra economia.

Nosaltres estem ben segurs que si en el camí que s'ha de recórrer hi ha d'haver vençut, i vençut d'una manera total, per a no aixecar-se mai més, aquest vençut serà la Lliga Catalana. La Lliga catalana és un gegant de força aparent, que té els peus he llot; les dues cames de la Lliga són l'Institut de Sant Isidre i el Foment del Treball Nacional (*Rialles. Rumors en la Minoria de la Lliga. Diversos diputats: Les «Lliga-cames»*). Aquestes dues cames són fàcils de segar: l'Institut de Sant Isidre, en aprovar aquest Parlament la Llei Agrària de Catalunya, i el Foment del Treball Nacional, reorganitzant la indústria catalana, perquè els catalans som superiors quan se'ns lliura la direcció dels nostres afers. (*Molt bé, i aplaudiments en els escons socialistes.*)

Rectificació

Company COMORERA: Senyors Diputats: No pensava jo rectificar, perquè, en realitat, el to del discurs del senyor Ventosa i Calvell avui és completament diferent del discurs d'ahir. Jo no sé si serà això una conseqüència de les meves paraules, o conseqüència d'una madura reflexió, però el fet evident és que ahir assegurà el senyor Ventosa, d'una manera rotunda que el fracàs del socialisme era una evidència i que era un figurí passat de moda, i avui el senyor Ventosa ve a dir-nos que la culpa no és de ningú, que la misèria del món és aquí perquè hi és, però que no se'n pot fer responsable ni al capitalisme, ni, ara tampoc, al socialisme. Que de la guerra, tampoc ningú no n'és responsable. Aleshores haurem d'anar a cercar una responsabilitat màxima, que és la responsabilitat del vostre Déu, perquè totes les coses tenen una causa i una responsabilitat. És evident i és una veritat coneguda de tot el món, que l'origen, la causa autèntica de la guerra mundial, no fou pas la qüestió nacionalista, sinó qüestions profundament, jurídicament econòmiques. ¿Qui no sap avui que la lluita pels mercats internacionals, portà Alemanya i Anglaterra a una situació insostenible, a un estat impossible de sostenir, i que aquestes raons econòmiques dels països aleshores més forts de l'economia internacional, provocaren la declaració de guerra? ¿Qui no sap això? Que la guerra fou justament una conseqüència fatal, com ho serà dintre de poc, del règim capitalista. Ha parlat de la guerra, i jo només he de recordar al senyor Ventosa, la figura excelsa de Jaurès, assassinat pels nacionalistes francesos.

De Rússia he de dir-li solament que allí, ni els propis comunistes russos han pretès mai organitzar avui una civilització socialista. Qualsevol Diputat que vulgui llegir les paraules reiterades de Lenin, Trotski, Kàmernev, Rikov, Zinónev, i de tots els pioners de la revolució de l'Estat soviètic, sabrà a bastament que aquells grans homes, que aquells grans pensadors, que aquelles grans figures del moviment socialista internacional sabien molt bé què era allò que estaven fent; sabien que no feien altra cosa que netejar el camí de la podridura burgesa i aristocràtica que hi havia a Rússia abans i durant la guerra, per construir una vida nova. Sabien molt bé aquests pensadors socialistes i homes d'acció socialista, que amb una mas-

sa analfabeta i plena de supersticions religioses i alcoholitzats pels vicis del règim tsarista, no hi havia possibilitat moral ni material de construir una civilització que és immensament superior en valors ètics i tècnics a la civilització capitalista. Avui, a Rússia hi ha un capitalisme d'Estat, en mans del proletariat rus, que podrà conduir, en una evolució més o menys llarga, això ningú no pot saber-ho, a una autèntica civilització socialista.

Si justament això prova alguna cosa, és el que nosaltres hem dit i dona raó d'éser a la nostra vida: el fracàs de la tàctica catastròfica. És evident que les coses han de venir per una evolució lògica, sobretot per la superació interior dels homes que volen (i ho volen ja avui molts milions) viure una vida millor i més justa que la a què estan sotmesos avui sota el règim capitalista.

Ens parla el senyor Ventosa del concepte de llibertat. Però és que, senyors Diputats, en règim capitalista hi ha llibertat autèntica? ¿Es que en règim capitalista hi ha democràcia autèntica, que és la conseqüència immediata de la llibertat? La llibertat de poder anar de poble a poble, i de canviar d'ofici, o d'arribar a les categories primeres de la vida social i econòmica del món!... Però això és una ingenuïtat, senyors Diputats. Cal recordar, per exemple, que en temps de la Revolució francesa, ja en període napoleònic, Napoleó deia als seus soldats: «Aneu a la guerra, perquè cada un de vosaltres porta el bastó de mariscal a la seva motxilla.» Durant la guerra foren nomenats trenta mariscals, però, per a fer-los, moriren vint milions d'homes. Això succeeix en règim capitalista. Evidentment que en el règim capitalista, l'home més humil pot arribar a ésser un capità d'indústria; però, per a ésser-ho, han de morir miserablement milions d'homes a tot el món. No hi ha llibertat autèntica sense llibertat econòmica. ¿Quina llibertat té, per exemple, el petit arrendatari quan vol llogar un tros de terra per viure-hi ell i els seus? ¿Quina llibertat té l'obrer que en una ciutat va a llogar un pis qualsevol, i té necessitat de donar un eixopluc als seus? ¿Quina llibertat té l'home sense treball, que va a demanar-lo al comerciant o industrial? Llibertat nominal, la té tota, i llibertat de no acceptar les condicions que li imposin; però llibertat real, no en té cap.

No vull repetir la grolleria del senyor Ventosa, en parlar de l'enxufisme socialista. Això ja és cosa jutjada per la Cambra, i rectificada per ell mateix.

Tot evoluciona, és cert; però és que també és cert que els únics cervells que a Catalunya no evolucionen, són justament els cervells de la Lliga Catalana. Recordeu que el 12 d'abril de l'any 1931, el vostre Pontifex màxim escrivia aquell famós article dient que a Espanya, els espanyols, ni en safata volien la República; i el 14 d'abril, hi havia República. I en el cas econòmic passa exactament igual: ells veuen l'evolució del món, veuen l'orientació del món; ells veuen que, malgrat la dictadura i l'opressió, cada vegada més marcada del règim capitalista, el món camina vers una nova civilització. Saben positivament que estem en el període de transició, que sempre és el més dolorós i més difícil, en passar d'una civilització caduca, a la implantació d'una nova civilització ètica i econòmicament superior. Ho saben, però no volen dir-ho; no ho volen reconèixer, i dia vindrà que el senyor Cambó ens dirà que a Espanya no volem el règim socialista ni en safata, i al dia següent, viurem ja en règim socialista.

Sessió del dia 14 de març de 1933

El problema de la vivenda obrera

Pregunta del company Comorera

Company COMORERA: Senyors Diputats: Vaig a adreçar una pregunta al Govern respecte a un organisme de la Generalitat, anomenat Comissariat de la Casa Obrera. Aquest organisme fou creat en el curs

de l'any passat, però no consta en el Pressupost aprovat pel Parlament; no obstant, aquest organisme segueix funcionant exactament igual que en el seu principi, i per les notícies de premsa, sembla que ha de tenir una certa repercussió, sobretot en les finances de la Generalitat. Per això aquesta Minoria considera necessari que aquesta situació s'aclareixi. Creiem necessari que se sàpiga, primerament, quina és la composició actual del Comissariat de la Casa Obrera. Quin és el concepte o el criteri que s'ha tingut en compte en donar representacions en el si del Consell Directiu del Comissariat de la Casa Obrera. Quina és la plantilla de funcionaris que està al servei d'aquest organisme, i quina classe de funcionaris són, si són permanents de la Generalitat o si són funcionaris del servei exclusiu del Comissariat de la Casa Obrera, i en aquest cas darrer, com i de quina partida es paguen llurs honoraris. Voldriem saber, també, quin és el pressupost normal del Comissariat de la Casa Obrera, és a dir, a quant ascendeix mensualment el cost burocràtic d'aquest organisme, i voldriem saber el pressupost extraordinari del Comissariat, és a dir, quantes pessetes hi ha fins ara despeses en obres o en estudis, de realització immediata o per al futur. Voldriem saber també quina és l'organització de treball que hi ha avui en les obres realitzades fins ara pel Comissariat de la Casa Obrera. Els senyors Diputats saben que s'ha construït un grup de deu cases a la barriada de Sant Andreu; seria molt interessant saber quin concepte tingué el Comissariat de la Casa Obrera en aquests moments d'atur forçós en el ram de la construcció, per a donar treball a la gent. Si es tingué en compte els obrers parats, inscrits a la Borsa del Treball de la Generalitat; si es tingueren en compte les possibles ofertes de les Cooperatives obreres de construcció, o si, passant per sobre de la Borsa del Treball de la Generalitat, i prescindint de les Cooperatives obreres de construcció, el Comissariat prengué els obrers que li plagueren. El cost total de les obres realitzades fins avui i el cost aproximat de les obres en projecte o bé ja començades.

Una altra qüestió molt important, és saber també quin ha estat el criteri en matèria de compra de terrenys; quin concepte ha imperat en la fixació del preu dels terrenys on s'ha edificat el bloc de cases lliurades ja als seus llogaters. Perquè fóra molt convenient tenir una idea exacta de si el Govern de la Generalitat, en aquesta matèria d'expropiació, s'ha inspirat en un criteri social o purament en un criteri mercantil, o sigui, si s'ha inspirat en el sentit de considerar-se un comprador normal, un comprador individual com qualsevol altre ciutadà de Barcelona, o bé si tingué en compte que comprava terrenys per a exercir-hi una funció social.

I, finalment, agrairíem al Govern que ens indiqués quins són els propòsits del Comissariat de la Casa Obrera en relació als dos problemes màxims en aquesta matèria: un, respecte a l'atur forçós, i l'altre, respecte a la higienització de la vivenda a Barcelona.

Totes aquestes preguntes, jo penso que són de fàcil contestació, i agrairé molt al Govern que tingui la gentilesa de contestar-les una a una, per arribar a una conclusió i saber positivament si estem en els començaments d'una obra social ùtil o si estem en els començaments d'un tumor burocràtic.

Rèplica

Company COMORERA: Senyors Diputats: Escoltant el senyor Conseller de Sanitat, les paraules del qual agraeixo com es degut, m'he afermat més en el criteri que em va moure a provocar aquest petit debat. Em semblaria, però, pel to de les paraules finals del senyor Dencàs, que aquesta pregunta de la Minoria socialista tindria com a primera finalitat, com a primer objecte, combatre l'aspecte social de la llar obrera, i no és així. Si nosaltres hem provocat aquest debat, és perquè teniem i tenim avui el ferm convenciment que el problema de la llar obrera no el resoldrà pas el Govern de la Generalitat seguint pel camí que ha iniciat. És d'això que nosaltres ens dolem, per-

què voldriem realment que el problema de la llar obrera o llar higiènica — que per a nosaltres és una expressió més exacta — fos iniciat d'una manera racional i es resolgués en bloc.

La funció del Comissariat podria ésser una cosa útil si no sortís del camp purament tècnic; és a dir, un organisme superior que facilités als Ajuntaments i sobretot a les organitzacions espontànies dels treballadors, els consells tècnics necessaris i que a la vegada aconsellés als organismes també superiors de Catalunya, tant Ajuntaments com Generalitat, les possibilitats i les necessitats de crèdit, quan aquests organismes espontànies de la massa popular ho demanessin. Però d'això a anar als petits assaigs materials, hi ha una gran distància. Estem fermament convençuts que el camí iniciat pel Govern de la Generalitat no conduirà a res pràctic en quan es vulgui resoldre el problema difícil i complex de la llar obrera i higiènica, i en canvi s'exposa a la Generalitat a perills greus. Aquest problema de la llar higiènica no pot desvincular-se de cap de les maneres del problema general de ciutat, ni es pot tampoc desvincular del concepte social que es tingui de la propietat. En lloc del mon, cap Govern, per sentiments enlairats que hagi tingut, ha pogut reeixir en aquesta obra directa de construcció de vivendes. A tot arreu, l'única cosa que s'ha aconseguit és forçar un procés d'especulació en terres i deixar totalment intacte el problema social de la vivenda, i a casa nostra, en aquest moment, aquesta seguretat de fracàs del Govern de la Generalitat si segueix per aquest camí, és més evident encara. Perquè, senyors Diputats, no és el problema construir casetes a la perifèria de Barcelona; el problema, més greu i vast, és anar a la reconstrucció de Barcelona, i tot el que no sigui això, és senzillament perdre el temps i els diners. Si no es té aquest concepte social realment revolucionari, ¿què es podrà fer? El Govern de la Generalitat, de l'honestetat del qual jo no he dubtat ni he plantejat la qüestió en aquest terreny — ha de reconèixer-ho el senyor Dencàs — va errat. ¿De què ens servirà que faci cent cases, que en faci dues-centes, que siguin exemples modelics inclús per als propietaris normals individuals? ¿Quina solució haurà trobat? El problema seguirà en peu, perquè les arrels del problema no estan en aquests assaigs de caràcter tècnic, en fer un bloc que sigui modèlic, on hi hagi piscines i cooperatives de consum, on hi hagi biblioteques i totes les altres coses necessàries per a la vida social de la gent obrera. L'arrel està en canviar el concepte que es té de la propietat, perquè mentre — encara que el senyor Mies faci aquest gest d'estranyesa —, perquè mentre no es tingui aquest concepte, tot l'altre no serà res més que una transformació més o menys vistosa del vell concepte caritatiu de la vida humana. No es tracta de la vida dels humils, perquè d'humils no n'hi ha; hi ha desheretats, hi ha explotats i explotadors. Es tracta, doncs, del problema en tota la seva vastitud; el problema no solament d'higiene, sinó alhora d'ennobliment de la vida humana.

Pregunto: ¿quina transcendència pot tenir el fet de construir un bloc de deu casetes, encara que sigui un assaig, davant el problema magne de tot Barcelona, on la immensa majoria de la gent obrera està obligada a viure de la manera més indigna? ¿Es que aquest assaig del Comissariat de la Casa Obrera ataca a fons aquest problema real de la vida autèntica i diària, no d'un petit nucli, sinó de tota la gent que treballa i pateix a Barcelona? ¿Es que amb la compra de terrenys al volt de Barcelona i la construcció de petits blocs de cases es resoldrà el problema gravíssim dels barris infectes de Barcelona? Parlava el senyor Dencàs del Barracòpolis antic. ¿Es que no n'hi ha ara? Les barraques d'aleshores, encara que aquelles hagin desaparegut, no n'hi havia d'altres abans? I han estat tota aquesta sèrie inacabable de vivendes completament inhumanes que es respecten perquè ningú gosa treure del camí aquesta nosa enorme del dret de propietat. Tot el que no sigui això, serà perdre el temps i els diners.

El Govern de la Generalitat té avui un problema greu enfront d'ell, i és el problema de l'atur forçós. És molt possible que en el començament, la sensació d'aquest problema hagués incitat al Govern de la Generalitat a organitzar aquest Comissariat, però tampoc des d'aquest punt de vista l'obra actual i l'obra futura del Comissariat podrà influir gens ni mica en la suavitatció del problema de l'atur forçós i potser que contribueixi a agreujar-lo. Sobre aquest aspecte jo voldria que el Govern s'hi fixés una mica. Avui a Barcelona el problema no és l'escassetat de vivendes; el problema és que no s'ha trobat encara la manera per part dels poders públics de contribuir a una reacció dels constructors de cases. A Barcelona no es construeixen cases. Nosaltres no som partidaris de què el Govern de Catalunya faci el joc a la Cambra de la Propietat Urbana, concedint-li privilegis o conservant-li els que tingui, a fi que els propietaris de terrenys construïxin cases; no som partidaris d'això ni és aquest el problema que ens preocupa. Ens preocupa, això sí, que si el Govern de la Generalitat té una idea clara respecte a les condicions que han de reunir les vivendes obreres, les llars obreres, tingui també un concepte clar de com s'ha d'anar a la realització d'aquest ideal. Perquè si es veu d'una manera unilateral, aleshores no sols no es resoldrà el problema de la llar higiènica, sinó que s'agreujarà el problema de l'atur forçós. Aquesta política de construcció de cases o d'ajut a la construcció de cases per organitzacions autònomes dels treballadors, solament pot tenir una conseqüència favorable a la col·lectivitat, si a la vegada els grans organismes públics transformen la seva concepció respecte el règim de propietat, perquè si no, la més petita acció del Govern en sentit d'afavorir la llar obrera té com a repercussió immediata una paralizació més o menys accentuada de les activitats privades en el ram de la construcció, i això, repeteixo, solament es pot neutralitzar quan el Govern té una concepció integral de la seva funció envers la col·lectivitat, sobretot un Govern integrat per homes autènticament d'esquerra.

Sabem que a Barcelona, desgraciadament, treballen un 25 per cent d'obriers del ram de construcció. És el problema més viu que hi ha avui a Barcelona, perquè la crisi de l'art de la construcció arrossega per si mateixa a la indústria metal·lúrgica i a altres indústries anexas a aquella. El Govern de la Generalitat ha de veure la manera de resoldre aquest problema, i jo asseguro que en les condicions actuals en comptes de contribuir a alleujar o a resoldre el problema de la crisi de l'art de la construcció, l'agreuja perquè espanta sense motiu als propietaris. Als propietaris se'ls ha d'espantar amb realitats, no amb amenaces ni ombres que no siguin realitats.

Acabaré mantenint dues qüestions: primera, que el Comissariat de la Casa Obrera havia de tenir una situació legal quan es va fer el Pressupost aprovat per aquest Parlament. L'altra qüestió és que, si bé no hi han funcionaris directes, perquè no n'hi poden haver des del moment que no hi ha partida especial de pressupostos per a aquest cas, evidentment el servei del Patronat disposa de funcionaris de la Generalitat que no compliran llur funció d'abans, si han de complir aquesta del Comissariat. De manera que, indirectament — i amb això no faig retret a ningú, perquè conec alguns dels empleats i els estimo força; no es tracta, per tant, d'una qüestió personal —, indirectament la Generalitat paga plantilla. Això és evident.

Una altra qüestió bàsica que jo encara mantinc és aquesta: que nosaltres veiem, estem prevenint que la conseqüència d'aquesta política desencertada del Govern de la Generalitat en matèria de construccions de cases modeliques, serà esgotar el crèdit cooperatiu que tants esforços ens va costar guanyar en el si de la Comissió, i fins en el propi Parlament. Nosaltres voldríem que aquest Comissariat, si s'ha de mantenir, fos, senzillament, com una oficina tècnica per a informar a aquells que ho demanen, però

que s'acabi amb aquesta petita aventura de la construcció de cases modeliques per part de la Generalitat.

L'assistència social

Intervenció del company Serra i Moret en la discussió de l'article 15 de l'Estatut interior

Company SERRA I MORET: Senyors Diputats: Intervinc en aquest debat per a defensar el text íntegre de l'article 15 del Projecte d'Estatut Interior, perquè considero que és un dels articles més afortunats que conté el Projecte i que per tant caldria deixar-lo íntegrament tal com està redactat, tal com la Comissió l'ha sotmès a la Cambra.

La majoria dels Diputats d'aquest Parlament, la majoria del nostre poble i la majoria del món, tenen idees completament oposades a les que acaba d'exposar el senyor Vallès i Pujals respecte a l'abast de les funcions d'assistència pública. Hem de fer constar, en primer terme, que aquesta assistència pública, que aquesta assistència social és un deure de la Generalitat, un dels deures primordials de la Generalitat, una de les obligacions ineludibles que ha de complir fins al punt de que pot dir-se que fonamentalment no podria subsistir avui dia un Govern en cap país modern que no posés en un lloc preeminent, en un lloc de preferència, tot el que es refereix a obligacions, a funcions d'assistència social. I aquest criteri, pel motiu de que és un criteri universal, gairebé no hauriem de defensar-lo. Però no obstant, com que acabem de sentir quines són les idees del senyor Vallès i Pujals i aquestes idees són completament estantisses sobre aquesta matèria...

El senyor VALLES I PUJALS: No m'ha escoltat bé, o no m'ha entès; perquè jo dic el mateix que diu la V. S.

Company SERRA I MORET: Heu parlat de beneficència en forma que insistiu en sostenir aquest terme vexatori; aquest terme, aquesta paraula completament ofensiva per tots aquells que es troben en el cas d'exigir de la societat el que la societat els hi nega i no els hi vol donar.

Diversos senyors DIPUTATS de la Lliga: Però si en l'Estatut es parla de «beneficència»!

Company SERRA I MORET: Es digui el que es vulgui, una cosa és beneficència i l'altra assistència social, i la Generalitat no farà ni deu fer mai beneficència. La Generalitat podrà fer assistència social, però no beneficència, perquè a ningú ha de beneficiar especialment, sinó en tot moment atendre allò que constitueix un dret dels ciutadans.

La Generalitat té obligació de complir amb aquests deures d'assistència, i, en canvi, el senyor Vallès i Pujals, sinó l'he entès malament, proposa que es suprimeixi aquest apartat de l'article.

El senyor VALLES I PUJALS: No, no ha llegit la meua esmena, no m'ha entès. Jo dic que la Generalitat té el deure d'exercir aquestes funcions en tots els aspectes i abast a que no arribi la iniciativa particular.

Company SERRA I MORET: El senyor Vallès i Pujals ha dit que l'acció de govern en aquest aspecte havia d'ésser purament supletoria, complementària de l'acció privada. Per consegüent, tinc entès que segons el concepte del senyor Vallès i Pujals, que suposo que és també dels seus companys de Minoria, els necessitats s'han de refiar de la beneficència particular, i quan l'acció de la beneficència privada no els atengui degudament, l'Estat deu suplir les deficiències.

Diversos senyors DIPUTATS de la Minoria de la Lliga Catalana: Deurà...

El company SERRA I MORET: Deurà? Però, senyors de la Lliga! Deurà fer-ho l'Estat, quan els particulars no ho facin. I jo pregunto: quan els particulars han atès les necessitats de tots els desvalguts?

El senyor TRIES DE BES: Vegi's l'Hospital de Sant Pau. El que no ha atès les necessitats dels desvalguts ha estat el Govern.

El senyor VALLES I PUJALS: Sempre l'acció particular ha atès necessitats.

Company SERRA I MORET: Els senyors de la Lliga Catalana no coneixen el drama constant, el drama permanent...

Diversos senyors DIPUTATS de la Lliga Catalana: Sí, sí; el coneixem.

Company SERRA I MORET: ...que hi ha a les portes de cada establiment de beneficència, en el qual no poden ingressar, en el qual no són admesos més que aquells que estan bé amb un senyor de la Junta o tenen recomanació d'algun personatge que està dintre les línies generals que marquen les idees... (Rumors.)

El senyor FONTBERNAT: Dels que van a confessar i combregar cada diumenge.

(El senyor President imposa ordre amb la campaneta.)

Company SERRA I MORET: ¿Es que és necessari que es digui que l'Estat complirà aquests deures quan els particulars no els compleixen? Aquest concepte que sustentava el senyor Vallès i Pujals va modificant-se a mesura que passa el temps. I en aquest sentit, n'hi haurà prou que esmentem la llei de pobres d'Anglaterra, que ha estat una llei felicíssima i que marca el final d'una de les evolucions naturals de la societat, que entra de ple en el reconeixement dels drets dels ciutadans i dels drets de menjar, d'ésser assistit en cas de malaltia o de desgràcia. I com que això és un dret, un dret indiscutible, nosaltres no podem esperar que la beneficència privada vingui a reconèixer o atendre aquest dret; no podem esperar que algun senyor que tingui bons sentiments faci alguna cosa, sinó que proclamem que la Generalitat té l'obligació ineludible d'instituir tots aquells organismes, de crear tots aquells establiments per atendre aquests serveis i aquestes necessitats.

El senyor VENTOSA I CALVELL: I d'estar al corrent en el pagament de les consignacions.

Altres senyors DIPUTATS de la Lliga Catalana: I de pagar puntualment.

Company PRONJOSA: Senyor President, que la caverna s'excita!

(El senyor President imposa ordre amb la campaneta.)

Company SERRA I MORET: Convindria senyors, que nosaltres estiguéssim en el que respecta a l'exercici de l'assistència pública per part de l'Estat, al nivell d'Anglaterra, i fins podríem acceptar amb gust estar a un nivell que representés alguna desavantatge.

El senyor VALLES I PUJALS: Sobre els milions de parats que hi ha allí?

Company SERRA I MORET: I els milions de parats que hi ha aquí, qui els assisteix?

El senyor VALLES I PUJALS: N'hi ha molts més a Anglaterra.

Company SERRA I MORET: es perquè aquí no hi ha estadístiques; i a més per la desproporció; però si nosaltres poguéssim establir el percentatge amb estadístiques clares i ben fetes com està establert a Anglaterra, sabríem que no és d'ara que hi ha obrers en atur forçós a Espanya, sinó que sempre hi ha hagut parats. Seguint el criteri del senyor Vallès i Pujals i desentenenent l'Estat, arribaríem a la conclusió de que no existeixen pobres ni existeixen parats, perquè l'Estat no els hauria d'atendre, tota vegada que esperaria i fiaria la solució del problema als bons sentiments i a la bona voluntat dels ciutadans.

El senyor VALLES I PUJALS: Nosaltres volem que l'Estat no prengui la iniciativa privada.

Company SERRA I MORET: Doncs nosaltres: volem que es consignï l'obligació de que el que pugui assistir forçosament amb tots els seus mitjans al necessitat i desvalgut.

Un senyor DIPUTAT de la Lliga Catalana: Però això no ho diu l'article.

Company SERRA I MORET: Però ja ho diem nosaltres pràcticament. I per això diem que és un deure de la Generalitat.

Un senyor DIPUTAT de la Lliga Catalana: I ha de figurar en els Pressupostos?

Company SERRA I MORET: Sí; d'una manera taxativa ha de figurar aquest principi. Jo voldria posar-vos un exemple, ja que el senyor Vallès i Pujals ha parlat dels que estan en situació d'atur forçós. A Anglaterra hi ha tres milions de parats, segons les es-

tadístiques, i als Estats Units n'hi han tretze milions. Als Estats Units els parats reben algun subsidi combinat amb la beneficència i subvencions de l'Estat, però els sentiments de la gent de diners són molt aleatoris i resulta que en l'any 1930 el 50 per 100 dels subsidis que donava el Govern dels Estats Units o institucions dels Estats Units, es nodrien de fons particulars; que en 1931 va baixar al 32 per 100, i en l'any 1932 va baixar al 12 per 100; i com que han augmentat els parats, resulta que si s'espera dels bons sentiments dels ciutadans, tretze milions de persones que estan atur forçós, que en llur immensa majoria són caps de casa, representa que pateixen grans necessitats 30 o 40 milions de persones que estan esperant que els bons sentiments dels ciutadans vinguin a alleujar la seva situació. Tanmateix, Anglaterra ha donat un bon exemple, ja que allí, senyor Vallès i Pujals, no es necessiten recomanacions de ningú per a entrar a un hospital ni a una casa de maternitat. Entren per la porta gran i són ben rebuts i assistits. Jo en tinc alguna experiència d'aquestes coses.

Un senyor DIPUTAT: Això és una Anglaterra pintada...

El senyor VALLS I TAVERNER: No sentim cap menyspreu per a Anglaterra, sinó una gran admiració.

Company SERRA I MORET: Jo tracto de posar de manifest únicament la comparació entre els països en els quals l'Estat intervé i aquells en que l'Estat no intervé en l'assistència pública, i Anglaterra és un model comparat amb els altres països i més encara si es compara amb el nostre.

El senyor Vallès i Pujals diu que en un decenni, si no m'equivoco, són 145.000.000 de pessetes el que s'ha tributat per drets reals, i jo pregunto si li sembla molt el que la voluntat dels rics a Espanya dona per la beneficència.

Respecte a institucions d'assistència social he de dir que no han estat degudament atesos per l'Estat i nosaltres hem de proposar-nos a prendre-les d'una manera immediata i eficaç. Estic completament d'acord — i això ho recull ja l'article en la seva redacció — en que el primer que cal atendre és la previsió, atendre el règim d'assegurances, perquè no hi hagi en el país persones desvalgudes i necessitades. Estem d'acord, i l'article ho diu d'una manera clara i, per consegüent, en aquest aspecte no ha d'haver-hi modificació i crec que aquesta és la part més important del discurs del senyor Vallès i Pujals, que jo subscric. Però en el que no podem estar d'acord, com tampoc ho estem en el que ha dit el senyor Tauler, és en aquesta simple modificació de que podria intervenir la Generalitat les institucions privades d'assistència social. Nosaltres sostenim el criteri que la Generalitat intervindrà d'una manera preceptiva totes les institucions de beneficència social; primer, perquè aquesta és la pràctica i la regla al nostre país. Aquí ho ha fet l'Estat espanyol i ens traspasarà aquests serveis en la mateixa forma; segon, perquè és precisament una garantia que aquelles fundacions de caràcter particular seguiran la voluntat dels seus fundadors, cosa que és l'Estat el qui ha de garantir; tercer, perquè és una garantia de bona administració, de bona inversió de capitals. I finalment, té un altre aspecte que és molt important, perquè si la Generalitat el dia de demà, en l'aspecte d'assistència social, arriba a tenir un pla orgànic capaç de concebre la xarxa de les institucions, que pugui realment fer que les nostres classes treballadores trobin resolt el que diu l'article i previngudes les adversitats de la seva vida, aleshores convé que aquestes institucions privades d'assistència social es posin dins d'aquest pla de coordinació i no vinguin a complicar el sistema en lloc de facilitar els fins primordials que ha de tenir el nostre Govern.

És precís que aquests casos i únicament en aquests casos pugui la Generalitat modificar la voluntat del fundador, però no en altres que jo respecto d'una manera completa, però que podrien portar com a conseqüència una duplicitat de certs serveis, deixant-ne altres desatesos. Però si hi ha un pla general re-

(Seguirà en el número vinent)